

Éj

C'était pendant l'horreur d'une profonde nuit. (Racine.)

Éjszakáid tengerében
 úszik ágyad, mint a csónak.
 Föltekintesz: fönn az égen
 fáradt felhők vándorolnak.
 Csüggedt felhők, lomha lelkek,
 kárhözottan énekelnek.
 Hab se moccan, szél se jár,
 csak az ének szava száll.

„Csüggedt felhők, lomha lelkek,
 börtönünk az örök éjjel.
 Szállunk egyre napkeletnek,
 ahol a nap sose kél fel.
 Bennünk már a fény csak emlék,
 s létezésért sir a nemlét,
 melynek léte léttelen
 éjjelében — végtelen.”

Döbbenettől szívverésed
 meg-megáll, majd újra dobban.
 Nyirkos ujjak nyúlnak érted,
 s meglapulsz a csónakodban.
 Ámde ekkor mintha halkán
 zene zengne lenn a habban:
 a fekete víz alatt
 megszólalnak a halak.

„Itt a vízi vak homályban,
 élve bár, de mégsem élve,
 véres szemünk kocsonyasan
 néz a vizen át az égre.
 Fölvetődünk: ott is éj vár;
 hígán omlik a sötét ár;
 kopolytúink szárazak;
 fuldoklunk a víz alatt.”

Csapkodják a csónak alját;
 fölvetődnek s látni véled
 egy-egy bús hal emberarcát
 híg vízében fönn a légnek.
 Fölkialtasz: szétriadnak;
 s néma tükrén most a habnak
 úszó sziget suhan át.
 Sirnak rajta mind a fák.

„Meddig kell még egyre nőnünk,
 Míg a fényre ér a lombunk?
 Bár lehetne porba dőlünk,
 korhadat törzssel elomolnunk!
 Sose süt se nap, se hold ránk.
 Pusztulhatnánk, hogyha volnánk.
 Voltunk és most nem vagyunk.
 Se halálunk, se napunk.”

Óriások, fájdalomtól
 megvonaqlik törzsük-águk.
 Nedves lombjuk szinte horzsol.
 Kód előttük, kód utánuk.
 Verejték lep. Ám a habból
 új alak kel s újra hang szól.
 Ködlepelben imbolyog
 s hangja hosszan így zokog:

„Nincsen évem, nincsen álmom,
 nincs halálom, nincs reményem;
 itt e néma tengeráron
 kell bolyongnom, mindig ébren;
 semmi ábránd, semmi kétség
 nem csitítja létem éhét,
 és a száraz öntudat
 folyton szítja szomjamat.

Az a semmi, ami élet,
 az az-élet, ami semmi;
 lét, mely véget sosem érhet,
 mégis vágyna megszületni;
 halál, amely halhatatlan
 s mindig új meg új alakban
 mégis mindig egy marad:
 én vagyok a Kárhozat.

Jöjj karomba, fedj be, fázom!
 Hullj ölembe, olts el, égek!
 Láng villan át a homályon
 s elsuhan egy szürke jéghegy.
 „Irgalom!” — zúg föl a tenger,
 s hirtelen vad gyötrelemmel
 csapnak át a csónakod
 orra fölött a habok...

...Ki nyúlt érted le a sirba?
 Fényes ujját mintha látnád:
 bordáid közt megindítja
 megállt szíved dobogását.
 S most már egy szelíd folyónak
 bársony tükrén visz a csónak,
 s fölszikkáznak a habok
 fodrain a csillagok.

Rónay György